

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

« 05 » 11 2012 р.

№ 611

м. Київ

**Про затвердження
Положення «Про самостійну
роботу студентів НаУКМА»**

На підставі рішення навчально-методичної комісії НаУКМА протокол №2 від 01.11.2012 р.

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення «Про самостійну роботу студентів НаУКМА», що додається.

Президент НаУКМА

С.М.Квіт

Віце-президент з науково-педагогічної роботи
(навчальна робота)

В.М.Ожоган

Начальник навчально-методичного відділу

О.О.Корольова

Наказ підготовлено:
Провідний спеціаліст СВК

О.І.Куценко

Наказ надіслати: деканам факультетів, завідувачам кафедр

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про самостійну роботу студентів НаУКМА розроблено на підставі наказу Міністерства освіти України № 161 від 2.06.1993 р. «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

1.1. Самостійна робота студентів (надалі – СРС) – одна із провідних форм організації навчання студентів у сучасних ВНЗ України. Система педагогічних, організаційних, психологічних умов у ВНЗ забезпечує планування, стимулювання, організацію та контроль за СРС студентів щодо освоєння ними знань, умінь, навичок, професійних компетентностей. СРС передбачає навчальну та наукову діяльність особистості в позааудиторний час без безпосередньої допомоги з боку викладачів.

1.2. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів відповідно до державних освітніх стандартів, повинен становити не менше ніж 1/3 та не більше ніж 2/3 загального обсягу часу, передбаченого для вивчення конкретної дисципліни, з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки молоді та спорту за кількістю годин аудиторних занять на тиждень.

1.3. Основна мета самостійної роботи студентів – освоєння в повному обсязі змісту навчального плану та послідовне формування навичок ефективної самостійної професійної (практичної та науково-теоретичної) діяльності на рівні державних та світових стандартів.

1.4. Самостійна робота студентів включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо) і виконання відповідних завдань;
- самостійну роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів;
- підготовку до різноманітних навчальних практик та виконання завдань з їх програм;
- виконання письмових контрольних та курсових робіт;
- підготовку до всіх видів контрольних заходів, зокрема й курсових робіт, комплексних екзаменів і заліків;
- підготовку до підсумкової державної атестації, зокрема державних екзаменів і виконання випускної дипломної роботи та магістерської роботи;
- роботу в студентських наукових товариствах, гуртках, семінарах тощо;
- участь у роботі факультативів, спецсемінарів тощо;
- участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів та інших навчально-наукових підрозділів ВНЗ;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конгресах тощо;

- інші види навчальної діяльності, які організовує і здійснює ВНЗ, факультет, кафедра та органи студентського самоврядування.

1.5. Самостійна робота, не передбачена навчальним планом та навчально-методичними матеріалами, що розкривають і конкретизують її зміст, здійснюється студентами ініціативно з метою реалізації власних навчальних, наукових, професійних інтересів.

1.6. Види, обсяг і зміст завдань із СРС встановлюються кафедрами на підставі вивчення бюджету часу та відповідно до навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін у ВНЗ.

2. УМОВИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НАУКМА

2.1. Умови для самостійної роботи студентів створені в НаУКМА певними підрозділами, відповідальними за конкретні напрями навчальної та наукової діяльності.

Зокрема, матеріально-технічне та інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи студентів включає:

- бібліотеку з читальним залом, укомплектовану у відповідності до чинних норм;
- дослідницькі лабораторії та центри згідно з вимогами;
- комп'ютерні класи з можливістю роботи в Інтернеті;
- установи практики (бази практики) відповідно до укладених договорів;
- аудиторії (класи) для самопідготовки;
- навчальну та навчально-методичну літературу й інші матеріали з урахуванням вимог підготовки напрямку / спеціальності.

2.2. Базові навчально-наукові підрозділи ВНЗ (кафедри, лабораторії) мають право залучати студентів для участі в науково-дослідній діяльності згідно з положеннями про ці підрозділи.

3. ПЛАНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Планування СРС здійснюється на основі визначення науково обґрунтованих нормативів часу на виконання всіх видів навчальних завдань з кожної дисципліни.

3.2. Самостійна робота студентів включає обов'язкові та рекомендовані види роботи.

3.3. Обсяг планового часу, який виділено на самостійну позааудиторну роботу, визначається на основі врахування загального ліміту часу, але не виходить за межі 54-годинного навчання на тиждень. У цей обсяг включаються аудиторні та позааудиторні види навчальної роботи студентів.

3.4. Для студентів, які перейшли на індивідуальний план навчання, складається індивідуальний графік самостійної роботи.

3.5. Зміст позааудиторної самостійної роботи визначається відповідно до таких рекомендованих її видів:

- *Для оволодіння знаннями:* читання тексту (підручника, начального посібника, першоджерела, іншої науково-методичної та наукової

літератури); складання плану тексту; формування структурно-логічної схеми тексту; конспектування тексту; виписування цитат із тексту; робота зі словниками та довідниками: ознайомлення з нормативними документами; навчально-дослідницька робота; використання аудіо- та відеозаписів, комп'ютерної техніки та Інтернету тощо.

- *Для закріплення та систематизації знань*: робота з конспектом лекції; робота над навчальним матеріалом (підручника, навчального посібника, іншої науково-методичної та наукової літератури, аудіо- та відеозаписами); складання плану та тез доповіді; складання таблиць для систематизації навчального матеріалу; вивчення нормативних матеріалів; відповіді на контрольні питання; аналітична обробка тексту (анотування, рецензування, реферування тощо); підготовка тез повідомлень до виступу на семінарі, конференції, підготовка рефератів, доповідей: складання бібліографії, тематичних кросвордів тощо;
- *Для формування вмінь*: виконання задач і вправ за зразком, варіативних завдань і вправ, креслень, схем, розрахунково-графічних робіт, ситуаційних виробничих (професійних) завдань; підготовка до ділових ігор; проектування та моделювання різних видів і компонентів професійної діяльності, підготовка курсових і дипломних робіт; експериментально-конструкторська робота; дослідно-експериментальна робота; вправи на тренажері; вправи спортивно-оздоровчого характеру.

3.6. Види завдань для позааудиторної самостійної роботи студентів, їхній зміст і характер можуть мати варіативний характер і диференційовані рівні складності. При цьому слід враховувати специфіку спеціальності певної навчальної дисципліни, також бажано зважати на інтереси та запити студента.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

4.1. Організаційно-методичне забезпечення СРС включає розробку та проведення комплексу заходів з планування та організації СРС:

- забезпечення студентів навчальною, навчально-методичною, науковою літературою та комп'ютерною технікою;
- створення навчально-лабораторної бази та її оснащення відповідно до змісту певних навчальних дисциплін;
- створення необхідних умов для СРС у гуртожитку, бібліотеці;

4.2. Активізація самостійної роботи студентів під час проведення різних видів навчальних занять включає:

- оптимізацію методів навчання, упровадження в навчальний процес сучасних педагогічних, освітніх та інформаційних технологій;
- удосконалення системи поточного контролю СРС (використання можливостей кредитно-рейтингової системи, комп'ютеризованого дидактичного тестування тощо);
- удосконалення методики проведення всіх видів практик та науково-дослідної роботи студентів;

4.3. Робота з навчально-методичного забезпечення СРС на кафедрі під керівництвом завідувача кафедри включає:

- виокремлення навчального змісту для самостійного вивчення;
- визначення видів самостійної роботи студентів;
- розробку методичних рекомендацій щодо виконання студентами завдань з самостійної роботи;
- визначення форм та методів контролю результатів СРС.

5. КООРДИНУВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5.1. Координування СРС здійснюється:

- кафедрами факультету;
- завідувачем кафедри;
- викладачами кафедри.

5.2. Комплексну координацію організації та планування СРС в університеті здійснює навчально-методичний відділ НаУКМА.

5.3. Функції кафедр:

- підготовка пакету необхідних для СРС матеріалів з усіх дисциплін і спеціальностей;
- моніторинг забезпеченості підручниками та навчальними посібниками з усіх дисциплін, що викладаються на кафедрі;
- здійснення контролю за дотриманням нормативів під час планування СРС кожним викладачем кафедри;
- підготовка та видання програм навчальних дисциплін, методичних рекомендацій для СРС, навчальних посібників, підручників та іншої навчально-методичної літератури.

5.4. Функції викладача з організації СРС:

- визначення змісту та обсягу завдань для СРС згідно з навчальною програмою дисципліни та навчальним планом напряму/спеціальності;
- підготовка пакета контрольних запитань, завдань, задач, дидактичних тестів, навчальних ситуацій та випадків тощо для вимірювання успішності студентів;
- визначення періодичності контролю за СРС;
- визначення форм індивідуальної роботи зі студентами.

6. МОНІТОРИНГ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

6.1. Психолого-педагогічна сутність моніторингу самостійної роботи полягає в організації та коригуванні навчальної діяльності студентів.

6.2. Контроль СРС передбачає:

- валідність контролю (відповідність змісту запропонованих завдань тому, що передбачається перевірити за навчальною програмою);

- диференціацію форм, видів, засобів та методів контролю знань, умінь, навичок та компетентностей студентів (контрольно-вимірювального педагогічного інструментарію).

6.3. Контрольно-вимірювальний педагогічний інструментарій для перевірки СРС викладачем включає:

- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінювання усної відповіді на запитання, повідомлення, доповіді;
- перевірка конспекту з теми, що вивчається самостійно;
- оцінка виконаного та оформленого тексту контрольної роботи;
- аналіз звіту з навчальної практики, щоденника психологічного спостереження, протоколів психодіагностичних процедур тощо;
- проведення тестування;
- перевірка виконання письмової роботи з досліджуваної теми;
- використання рейтингової системи оцінювання знань студентів за розділами, темами дисциплін, що вивчаються;
- аналіз звіту з науково-дослідної роботи (її етапи, частини роботи тощо);
- урахування статей, тез виступу та інших публікацій у науковому, науково-популярному, навчальному виданні тощо за підсумками самостійної навчальної та науково-дослідної роботи.

6.4. Результати самостійної науково-дослідної роботи студентів можуть бути опубліковані в науково-популярних, наукових, науково-методичних виданнях, апробовані на науково-практичних студентських конференціях та інших конференціях.

